

Česká školní inspekce

Jihomoravský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Obchodní a hotelová škola s. r. o.

Bosonožská 9, 625 00 Brno

Identifikátor školy: 600 013 880

Termín konání inspekce: 5. – 8. leden 2004

Čj.:	12-1071/04-5010
Signatura:	sl2fx301

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- ❖ personálních podmínek vzdělávací a výchovné činnosti předmětech český jazyk a literatura, německý jazyk, občanská nauka, matematika, matematická cvičení, práce s počítačem, ekonomika, účetnictví, technologie přípravy pokrmů, technika obsluhy a služeb, hotelový provoz, nauka o výživě, zeměpis cestovního ruchu a praxe vzhledem ke schváleným učebním dokumentům oboru 65-42-M/004 Hotelnictví a turismus ve školním roce 2003/2004
- ❖ materiálně-technických podmínek vzdělávací a výchovné činnosti vzhledem k hospitovaným předmětům a schváleným učebním dokumentům oboru 65-42-M/004 Hotelnictví a turismus ve školním roce 2003/2004
- ❖ průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy v předmětech český jazyk a literatura, německý jazyk, občanská nauka, matematika, matematická cvičení, práce s počítačem, ekonomika, účetnictví, technologie přípravy pokrmů, technika obsluhy a služeb, hotelový provoz, nauka o výživě, zeměpis cestovního ruchu, praxe vzhledem ke schváleným učebním dokumentům oboru 65-42-M/004 Hotelnictví a turismus ve školním roce 2003/2004

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Obchodní a hotelová škola s. r. o. se sídlem v Brně, Bosonožská 9, je soukromou školou s právní formou společnost s ručením omezeným. Zřizovatelem školy jsou dvě fyzické osoby.

V souladu s Rozhodnutím MŠMT o zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení poskytuje škola úplné střední odborné vzdělání v oboru 65-42-M/004 Hotelnictví a turismus, v němž je ve školním roce 2003/2004 vzděláváno v 15 třídách celkem 430 žáků.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Podmínky odborné a pedagogické způsobilosti splňuje z 25 hospitovaných učitelů 19 pracovníků. Odbornou stránku výuky příznivě ovlivňuje uvážlivé přidělování úvazků zohledňující odbornost a zkušenosti učitelů.

Organizační strukturu, činnost jednotlivých úseků a pravidla pro komunikaci i přenos informací uvnitř školy upravuje organizační řád. Kompetence a pravomoci deleguje ředitelka na své tři zástupce promyšleně, s ohledem na potřeby jednotlivých úseků. Jejich činnost koordinuje prostřednictvím porad vedení. Informace z nich získávají pracovníci školy na operativních poradách a v předmětových komisích. Pedagogická rada pravidelně vyhodnocuje prospěch a chování žáků, zabývá se problematikou vysoké absence. I přes opatření zakotvená ve školním řádu, se nedaří docházku žáků zlepšit. Koncepční a týmová práce předmětových komisí pozitivně ovlivňuje výchovně-vzdělávací činnost v oblasti sledování nových trendů v oboru, zlepšování materiálního vybavení pro předměty a kontroly plnění učebních dokumentů. S cílem koordinovat činnost předmětových komisí a poskytovat učitelům metodickou pomoc byla vytvořena metodická komise. Její předsedkyně má jasně stanovené

kompetence, avšak bez významnějších pravomocí, což snižuje účinnost kontroly při hodnocení výchovně-vzdělávací práce učitelů.

Začínajícím učitelům je poskytována odborná i metodická pomoc prostřednictvím metodické komise a uvádějících učitelů, kteří se řídí vlastním plánem práce. Pedagogický sbor se daří stabilizovat, učitele motivovat ke vzdělávání v oblasti odborné i metodické. Další vzdělávání pracovníků je pojato koncepčně, opírá se o výhledový i roční plán, který je průběžně realizován.

Vnitřní kontrolní systém vychází z organizační směrnice, v níž je stanovena oblast kontroly a odpovědnost za daný úsek. Ke kontrole výsledků výchovy a vzdělávání žáků a práce učitelů slouží kontrolní testy a četné hospitace, které mají stanoveny cíle a jsou realizovány podle ročního plánu. Hospitační záznamy jsou vedeny, vypovídají o projednávání hospitačních zjištění s učiteli i přijatých opatřeních. Přesto, že výsledkům z hospitací je věnována pozornost na poradách učitelů, včetně námětů na zlepšení kvality výuky s důrazem na aktivizující metody a formy práce, motivaci a hodnocení žáků, jsou podle inspekčních zjištění přijatá opatření v některých předmětech málo účinná.

Výsledky hospitací a testů využívá ředitelka školy při hodnocení pracovníků, které je součástí neformálního pohovoru na počátku školního roku. Prostřednictvím anket a sebehodnotícího dotazníku zadávaného učitelům, získává ředitelka náměty pro zlepšení výchovně-vzdělávací práce školy. Přidělování odměn a osobních příplatků je diferencované, opírá se o učitelům známá kritéria. Jejich prostřednictvím jsou učitelé vedeni k sebevzdělávání, týmové práci při zpracování projektů, k aktivní účasti na naplňování koncepce a propagaci školy na veřejnosti.

Velmi dobrá úroveň personálních podmínek umožňuje realizovat vzdělávací program vzhledem ke schváleným učebním dokumentům efektivně.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Obchodní a hotelová škola s. r. o. sídlí v nájmu v pavilónovém komplexu budovy základní školy. Společně se základní školou využívá sportovní zázemí a stravovací areál, tvořený školní kuchyní a jídelnou, kde probíhá praxe žáků.

Prostorové podmínky školy jsou v současné době negativně ovlivněny tím, že počet kmenových učeben je nižší než počet tříd. Tato skutečnost poznamenala psychohygienické podmínky výuky 7 tříd, které mají v rozvrhu hodin posunut začátek vyučování a zařazenu odpolední výuku. Většina učeben je vzhledem k počtu žáků dostatečně prostorných, vybavení novým školním nábytkem a motivační výzdoba dotváří estetické prostředí.

V každé z nich je instalován zpětný projektor, v pěti učebnách je k dispozici televizor s videem. Odborná učebna pro výuku předmětu práce s počítačem je vzhledem k požadavkům osnov vybavena účelně (15. žákovskými počítači a jedním učitelským). K serveru jsou připojeny také další počítače v jednotlivých kabinetech a v sekretariátu školy. Pro výuku cizích jazyků odborná učebna není zřízena. K teoretické i praktické přípravě žáků v odborných předmětech je účelně využívána cvičná kuchyně, přípravná a cvičná restaurace. Všechny prostory pro odbornou výuku jsou vybaveny na velmi dobré úrovni kuchyňským i restauračním zařízením, přístroji, nádobím a dalšími pomůckami, potřebnými pro přípravu jídel a stolování a to v dostatečném množství. Toto zařízení škola žákům zdarma zapůjčuje i při pořádání školních akcí, při nichž žáci prezentují získané dovednosti.

Pro výuku zeměpisu cestovního ruchu jsou k dispozici mapy a atlasy, videoprogramy a odborné časopisy, odbornou literaturu si učitelé z větší části pořizují sami. Chybějící modely a vybavení pro předmět nauka o výživě nahrazují učitelé využitím folií při zpětné projekci. Výuka českého jazyka a literatury a společensko-vědních předmětů je materiálně podporována žákovskou knihovnou (beletrie, slovníky, encyklopedická a faktografická literatura), která společně s učitelskou knihovnou čítá kolem 5000 svazků. Převážnou část učebnic žákům zajišťuje škola. V německém jazyce jsou žáci vybaveni různými typy učebnic, některé jsou již zastaralé a neakceptují novou pravopisnou reformu. Učitelé jazyků jsou vybaveni kazetovými magnetofony a audiokazetami k používaným učebnicím, videokazety nemají. Vybavení dalšími pomůckami (názorné tabule, slovníky, obrazový materiál, aktuální informace na nástěnkách, atd.) je pro výuku německého jazyka na průměrné úrovni.

Podnětný a estetický rámeček tvoří chodby školy, které jsou vyzdobeny množstvím informačních nástěnek a vitrín tematicky zaměřených na profesní orientaci školy, možnosti dalšího studia žáků, na fotografickou dokumentaci školních akcí a výstavku trofejí vítězů různých soutěží. V jedné z chodeb jsou instalovány tři počítače, připojené na síť, které žákům umožňují přístup na Internet v době mimo vyučování.

Využívání materiálních zdrojů, zejména pomůcek a didaktické techniky, věnuje pozornost vedení školy při hospitacích a předsedové v rámci svých předmětových komisí.

Plánování v oblasti materiálně-technických podmínek je věnována pozornost v koncepčních záměrech a v ročním plánu.

Materiálně-technické podmínky vzhledem k hospitovaným předmětům a ke schváleným učebním dokumentům jsou hodnoceny jako velmi dobré.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY

Vyučované obory

Studijní obor 65-42-M/004 Hotelnictví a turismus je vyučován v souladu s Rozhodnutím MŠMT č. j. 29 591/98-21 ze dne 29. října 1998, kterým se mění zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení s účinností od 1. září 1998.

Výuka v prvním až třetím ročníku se řídí platnými učebními dokumenty č. j. 17 130/01-23. Ve čtvrtém ročníku se vyučuje podle učebního plánu MŠMT č. j. 24 833/95-23.

V souladu s učebními dokumenty je praktické vyučování realizováno jako povinný vyučovací předmět praxe (učební a odborná). Z celoročního přehledu a rozpisu předmětu praxe vyplývá, že rozsah praxe stanovený učebními plány je dodržen v jednotlivých ročnících a třídách.

Učební plán rozpracovaný školou pro jednotlivé ročníky respektuje v plném rozsahu schválené učební dokumenty pro teoretické i praktické vyučování.

Ve školním roce 2003/2004 se reálná výuka řídí rozvrhem hodin, který koresponduje se školou zpracovaným učebním plánem i se schválenými učebními dokumenty.

Škola vyučuje podle platných učebních osnov, které byly v hospitovaných předmětech v době inspekce plněny.

Povinná dokumentace školy vztahující se k průběhu a výsledkům vzdělávání a výchovy ve školním roce 2003/2004 je vedena průkazně a na velmi dobré administrativní úrovni.

Kontrolou plnění učebních plánů a učebních osnov se zabývá ředitelka školy, zástupci ředitelky a předsedové předmětových komisí. Jak vyplývá ze zápisů z jednání předmětových

komisí a porad učitelů jsou, v případě zjištěných nedostatků, přijímána opatření k nápravě. Pro jednotlivé vyučovací předměty zpracovali učitelé tematické plány, v nichž posloupnost tematických okruhů a časové rozvržení výuky daného předmětu garantuje naplňování učebních osnov a návaznost učiva. Kontrola plnění učebních plánů v praktickém vyučování je přes složitý systém výuky praxe propracovaná a účinná. Opírá se o kvalitně zpracované plány, podrobné rozpisy s uvedením pracoviště, jmen žáků ve skupině, termínu a délky vyučovacího dne, záznamy vedené v deníčcích žáků a osobní kontrolu pověřenými pracovníky na jednotlivých smluvních pracovištích. Systém kontroly plnění učebních osnov vyučovacího předmětu praxe vychází z tematických plánů zpracovaných pro jednotlivé ročníky a třídy, které mají, stejně jako učební osnovy, rámcový charakter. Zástupkyně ředitelky, pověřená organizací, řízením a kontrolou praxe, důsledně sleduje a vyhodnocuje prostřednictvím přeřazovacích plánů umístění žáků na smluvních pracovištích tak, aby praxe každého jednotlivého žáka byla zaměřena v souladu s osnovami jak na hotelové, tak na turistické služby. Kontrola se opírá i o hodnocení žáků zpracované jednotlivými organizacemi, seminární práce žáků a žákovské projekty. V případě zjištěných nedostatků jsou přijímána účinná opatření, např. odstoupení od dohody s organizací při neplnění smluvních podmínek.

Kontrola naplňování učebních plánů a učebních osnov je účinná.

Rozvrh hodin vychází z rozpracovaného učebního plánu a respektuje délkou jednotlivých vyučovaných hodin i přestávek ustanovení vyhlášky o středních školách. V sedmi případech začátek a konec vyučování zohledňuje prostorové podmínky školy, méně zásady psychohygieny, které nejsou respektovány ani zařazením cizích jazyků na pozdější vyučovací hodiny. Školní řád, s nímž byli žáci seznámeni, vymezuje vhodně a výstižně práva, povinnosti a chování žáků i režim vyučovacího dne. Podrobně se zabývá docházkou žáků, stanovuje pravidla pro přezkoušení žáků v případě absence, v souladu s vyhláškou o středních školách. Informace žákům jsou poskytovány třídními učiteli i ostatními vyučujícími. Zástupci jednotlivých tříd na pravidelných schůzkách s vedením školy diskutují o aktuálních problémech. Zákonní zástupci nezletilých žáků získávají informace prostřednictvím studijních průkazů, na třídních schůzkách, konzultačních a hovorových hodinách. Zhoršené chování či prospěch žáka je oznamován písemně. Pro zlepšení informovanosti rodičů i žáků uvedla škola do provozu systém dálkového přístupu k informacím o škole a jednotlivých žácích prostřednictvím Internetu.

Organizace výchovně-vzdělávacího procesu je funkční.

Výchovné poradenství zajišťuje učitelka, která zastává tuto funkci prvním rokem a dle písemné dohody musí zahájit kvalifikační studium pro výchovné poradce do roku 2005. Úzce spolupracuje se zástupkyní ředitelky školy, která tuto funkci zastávala dosud. Náplň práce má stanovenou v rámci organizačního řádu školy. Výchovně poradenská činnost je plánována. Zaměřuje se zejména na péči o žáky se specifickými poruchami učení, poradenství při profesionální orientaci žáků, individuální poradenství pro žáky, učitele a rodiče. Výchovná poradkyně spolupracuje s učiteli a rodiči při řešení problémů s vysokou absencí žáků. Učitelé jsou prokazatelně informováni o konkrétních žácích se specifickými poruchami učení. S problematikou výchovného poradenství je výchovná poradkyně seznamuje pravidelně na poradách. Výchovné poradenství pružně reaguje na vzniklé problémy preventivními opatřeními v této oblasti.

Výchovná poradkyně úzce spolupracuje s metodičkou prevence v oblasti sociálně patologických jevů. Je vytvořen *Minimální preventivní program na školní rok 2003/2004 a Plán prevence rasismu, xenofobie a intolerance*, které korespondují s plánem výchovné

poradkyně. Žáci jsou seznámeni s důležitými telefonními čísly a dalšími podstatnými informacemi včetně konzultačních hodin metodičky prevence a výchovné poradkyně formou nástěnky v budově školy.

Výchovné poradenství přispívá ke zlepšení výchovně-vzdělávacího procesu.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve skupině předmětů (český jazyk a literatura, občanská nauka)

Hospitace proběhly u všech přítomných vyučujících sledovaných předmětů. Bezprostřední příprava na výuku byla ve všech případech velmi pečlivá. Cíle byly stanoveny v návaznosti na předchozí učivo.

Skutečnost, že učitelé obou předmětů splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti, se projevila pozitivně ve věcné a odborné správnosti výuky.

Vyučování probíhalo v kmenových učebnách. Ty byly zařízeny klasicky, vyzdobeny květinami a nástěnkami. Materiály, které by zvyšovaly podnětnost prostředí pro sledovanou výuku, v nich chyběly. S učebnicemi žáci ve většině hodin nepracovali. Názornost byla zajištěna zejména materiály připravenými pro danou tematiku vyučujícími. Vhodně bylo využito obrazových pomůcek, map, audionahrávek i kopírovaných materiálů.

Většina hospitovaných hodin byla vedena frontálně s dominantní rolí vyučujícího. Efektivita hodin českého jazyka a literatury byla zvyšována provázaností gramatického a literárního učiva. Jazyková kultura byla sledována. Metody podporující aplikace znalostí v budoucí profesi nebyly uplatňovány. V menší části sledovaných hodin měli žáci možnost samostatně řešit problém, diskutovat nebo argumentovat. V jedné hodině velmi vhodně směřoval výukový cíl k rozvíjení stylistických schopností žáků a jeho naplnění bylo v závěru hodiny hodnoceno žáky i vyučující. V občanské nauce bylo uplatněno také činnostní pojetí i práce ve skupinách, avšak ne vždy se podařilo zadaný úkol v hodině dokončit a zhodnotit. Pouze ojedinele bylo v závěru hodin hodnoceno dosažení cíle.

V menší části hodin vhodně zvolená motivace nebyla plně účinná a nepodařilo se zaměstnat všechny žáky, nepodařilo se probudit jejich zájem o učivo. To pak vedlo k tomu, že nevěděli, co přesně je jejich cílem. Pokud jim vyučující nabídl zajímavé činnosti, pak ochotně spolupracovali. Ke zvýšení zájmu o výuku přispívalo využití ukázek, příkladů a zkušeností žáků. Mezipředmětových vztahů nebylo většinou využito. Motivačně působilo pozitivní hodnocení práce žáků.

I když se učitelé snažili podporovat rozvoj komunikativních dovedností žáků a do procesu je zapojovat, nebyla jejich snaha žáky vždy akceptována. V hodinách vládla nestresující, pracovní atmosféra. Žáci měli dostatek prostoru pro vyjádření vlastního názoru, ne vždy ho dovedli a chtěli využít.

V průběhu výuky probíhalo ocenění pokroku i správnosti odpovědí. V některých hodinách vyučující uplatnili klasifikaci. Ta byla objektivní, většinou však nebyla zdůvodněná. Sebehodnocení žáků nebylo součástí výuky v žádné hodině. V jedné hodině byla hodnocena práce skupin a individuální práce. Ocenění byli vždy žáci, kteří přednesli referát či samostatně zpracovali zadané téma.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětech český jazyk a literatura a občanská nauka byly dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v německém jazyce

Hospitace proběhly u všech vyučujících němčiny a ve všech ročnících. Na výuku byli jednotliví učitelé dobře připraveni, avšak vzdělávací cíl, který si stanovili byl formulován většinou s ohledem na jejich vlastní činnosti, nikoliv na cílové vědomosti a kompetence žáků.

Všichni vyučující jsou pro výuku německého jazyka aprobováni, což pozitivně ovlivnilo její odbornou stránku. Efektivita a vhodnost použitých forem a metod výuky korespondovaly s délkou jejich praxe a jejich zkušenostmi.

Hospitovaná výuka probíhala většinou v kmenových učebnách se standardním uspořádáním lavic, jen v malé místnosti pro dělenou výuku a v počítačové učebně bylo uspořádání vhodné pro jazykovou výuku. Žáci pracovali s učebnicemi různého typu, částečně zastaralými fyzicky i morálně. Z audiovizuální techniky byly pravidelně využívány kazetové magnetofony pro poslech textů nebo pro procvičování, některé s nepříliš kvalitní reprodukcí. Žáci pracovali také s doplňkovými okopírovanými texty či cvičeními, které pro ně připravovali jejich vyučující.

Žádná z hospitovaných hodin nezačala včas v důsledku zdlouhavých přesunů žáků a jejich pozdních příhodů. Hodiny byly vedeny tradičním způsobem, převažovaly frontální metody při opakování, i procvičování různých gramatických jevů. Při výkladu nové látky žáci zbytečně opisovali příklady jevů, které měli k dispozici v učebnici. Velmi kvalitní byla práce s autentickým textem z magnetofonu a způsob zjišťování stupně jeho porozumění. Relaxace žáků byla většinou opomíjena, a to i v době odpolední výuky.

I přes možnosti, které poskytuje zvolený studijní obor a nezastupitelnou potřebu cizího jazyka v praxi, nebyli žáci ve většině z hospitovaných hodin vhodně motivováni pro svoji práci ani v úvodu, ani v průběhu, s výjimkou diskuse kolem stolu o přednostech a nedostacích různých povolání.

Převaha výuky v tradičně uspořádaných třídách bez vzájemného očního kontaktu nemotivovala žáky k verbální interakci. Ani ze strany vyučujících nebyl pro ni v převážné části hodin vytvořen vhodný prostor a žáci ke vzájemné komunikaci vedeni nebyli. Nebyly využívány ani modelové situace ani dramatizační prvky, ani slovní zásoba, která by zvolený studijní obor připomínala. Většina konverzace se pak omezila na otázky vyučujících a stručné žakovské odpovědi. Verbální i neverbální projev všech vyučujících byl přirozený, jejich jazykový projev perfektní a vystupování vstřícné. Organizační pokyny byly vedeny téměř výhradně v německém jazyce.

Žáci byli za svoji práci průběžně hodnoceni, při ojedinelém zkoušení nebyla klasifikace a hodnocení žákům oznámena a zdůvodněna. Pouze výjimečně byla hodina uzavřena jejím shrnutím a zhodnocením.

Průběh a výsledky vzdělávání v německém jazyce byly celkově dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětech matematika, matematická cvičení, práce s počítačem, ekonomika, účetnictví, technologie přípravy pokrmů, technika obsluhy a služeb, hotelový provoz, zeměpis cestovního ruchu, nauka o výživě

Výukové cíle byly převážně stanoveny reálně, v návaznosti na předchozí učivo. V profilujících předmětech byly zaměřeny na rozvíjení praktických dovedností žáků i jejich upevnění. Jen výjimečně cíle nevystihovaly práci v hodinách a v závěru hodin nebyly naplněny. Příprava vyučujících byla pečlivá a zvláště v ekonomických předmětech nápaditá.

Výuku zajišťovalo celkem 14 učitelů. Skutečnost, že pět z nich nesplňuje podmínky odborné způsobilosti, kvalitu výuky výrazněji negativně neovlivnila. Ta byla vedena věcně a odborně správně, učitelé vhodně uplatňovali své dlouholeté odborné zkušenosti.

Výukové prostory (kmenové třídy a odborné učebny) byly vybaveny novým školním nábytkem, který spolu s výzdobou zvyšoval estetičnost prostředí. Didaktická a audiovizuální technika byla ve většině hodin použita. V ekonomických a z části i v odborných předmětech učitelé využívali prospekty, odbornou literaturu a videonahrávky, obohacovali výuku o ukázky formulářů a správních rozhodnutí státních orgánů. V zeměpisu cestovního ruchu pracovali žáci s atlasy a mapou, v jednom případě vyhledávali na Internetu informace potřebné k řešení problémové úlohy. Ve většině hodin byli žáci vybaveni učebnicemi. Výuku účetnictví vhodně doplňovala práce na počítači s účetním programem, avšak polovina počítačů nebyla funkčních, což komplikovalo práci v hodinách. Součástí předmětů technologie přípravy pokrmů a technika obsluhy a služeb byla laboratorní cvičení realizovaná v odborných učebnách velmi dobře vybavených pro předepsané činnosti.

Výuka byla vedena frontálně s převažujícími aktivitami učitelů. V předmětech práce s počítačem, hotelový provoz, zeměpis cestovního ruchu a v předmětech ekonomického zaměření byli žáci zapojeni do vyvozování nových poznatků při výkladu, který byl v menší míře doplněn rozhovorem a diskusí evokovanou problémovými úkoly. Při nich žáci využívali svých poznatků a zkušeností z praxe i denního života. V ostatních předmětech přijímali předkládané učivo spíše pasivně. Prostor pro samostatnou práci, procvičení a upevnění dovedností byl vytvořen v odborných předmětech při laboratorních cvičeních. V matematice se použité metody a formy práce omezovaly na řešení ukázkové úlohy vyučujícím a následné samostatné řešení úloh žáky u tabule a v lavicích. Práce s učebnicemi spočívala v přečtení zadání úloh, práce s textem nebyla systematická. K vyhledávání a zpracování informací ve sledovaných předmětech byli vedeni formou referátů a aktualit, které se vztahovaly k probíranému tématu. V předmětech profilujících, v práci s počítačem a v zeměpisu cestovního ruchu byly rozvíjeny mezipředmětové vztahy, volba úkolů zahrnovala budoucí činnosti žáků v praxi.

V úvodu byli žáci seznámeni s tématem a průběhem hodiny, vzácně s významem a přínosem učiva pro obor. Během výuky se ve většině předmětů dařilo žáky zaujmout. Nízká byla motivace žáků ve větší části hodin matematiky v předmětu nauka o výživě. Ve všech hodinách bylo zařazeno společné opakování, kdy vyučující cíleně kladenými otázkami ověřovali zvládnutí učiva. Individuální tempo jednotlivých žáků bylo vyučujícími ve všech předmětech respektováno, avšak v hodinách matematiky nebyly úkoly zadávány diferencovaně s ohledem na rozdílnou úroveň vědomostí a dovedností žáků. Aktivita žáků úzce souvisela s motivací, která byla zdařilejší v ekonomice, v zeměpisu cestovního ruchu a při laboratorních cvičeních. Při procvičování znalostí i dovedností formou hry se v zeměpisu cestovního ruchu aktivně zapojili téměř všichni žáci. Jen ojediněle reagovali učitelé na pokles pozornosti žáků zařazením relaxačních činností, což negativně ovlivnilo psychohygienické podmínky výuky zejména v odpolední výuce. Závěry hodin většinou postrádaly vyhodnocení práce žáků, ověření pochopení nového učiva a naplnění stanovených cílů.

Přátelské a nestresující pracovní prostředí ve sledovaných hodinách vypovídalo o příznivých vztazích mezi učiteli a žáky. Žáci většinou akceptovali stanovená pravidla, chovali se slušně. Méně pozornosti bylo věnováno rozvíjení komunikativních dovedností žáků s důrazem na využití odborné terminologie při jejich ústním projevu. Týmové aktivity a s tím spojené rozvíjení sociálních dovedností, byly zařazeny při laboratorních cvičeních, kde při praktických činnostech žáci prokázali schopnost učivo aplikovat, dovednost pracovat ve skupinách, spolupracovat a navzájem se tolerovat.

Hodnocení žáků byla věnována menší pozornost, ojediněle byl výkon žáků oceněn klasifikací, za správné odpovědi nebo dobře provedenou činnost často chyběla pochvala. Hodnocení výjimečně realizovaného ústního zkoušení nebylo dostatečně zdůvodněné. Sebehodnocení či vzájemné hodnocení nebylo podporováno ani při praktických činnostech. Závěry hodin většinou zhodnocení průběhu a dosažených výsledků práce neobsahovaly. Při individuální kontrole práce žáků v matematice vyučující oceňovaly pokrok žáků, zařadily soutěživou aktivitu, avšak zaměřenou pouze na nejlepší žáky.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy měly celkově dobrou úroveň.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětu praxe

Systém plánování praxe umožňuje žákům prakticky zvládnout požadované dovednosti ve vymezené šíři a kvalitě. V souladu s učebními osnovami pracují žáci v provozech veřejného stravování a ubytování, v zařízeních cestovního ruchu, v provozech turistických služeb, ve školní jídelně a školní kuchyni. Podílejí se na i pořádání gastronomických akcí školy. Smluvní pracoviště jsou volena tak, aby žáci v prvním až třetím ročníku získávali dovednosti a návyky řemeslného charakteru (spojené s přípravnými pracemi, přejímkou zboží a přípravou surovin). Ve čtvrtém ročníku je praxe více zaměřena na management hotelových a turistických služeb.

Bezprostřední příprava pracovníků zajišťujících praxi žáků byla promyšlená. Reálné cíle byly zaměřeny na vytvoření, prohloubení, doplnění a skloubení dovedností teoretických a praktických. Na většině hospitovaných pracovišť vycházely z rámcově pojatých učebních osnov a z podnikatelských aktivit daného subjektu. Cíle byly během výukového dne promítnuty do dílčích úkolů charakteristických pro dané pracoviště.

Praxe žáků v provozech je vykonávána pod dozorem instruktorů, kteří jsou jmenováni provozovateli smluvních pracovišť. Vzdělání těchto instruktorů nebylo předmětem zjišťování ČŠI. Výuku praxe ve školní jídelně zajišťují čtyři vyučující, z nichž 3 splňují podmínky odborné i pedagogické způsobilosti. Absence pedagogické způsobilosti jednoho pracovníka neměla negativní vliv na kvalitu výuky.

Materiální podmínky výuky byly příznivé. Žáci účelně využívali vybavení školní kuchyně a školní jídelny i provozoven podnikatelských subjektů, jejichž pracoviště mají velmi dobrou až špičkovou úroveň. Byli seznamováni s firemním know-how, s úkoly jednotlivých sekcí i s metodami jejich práce, s moderní výpočetní a telekomunikační technikou. K dispozici byly firemní počítačové databázové programy, vnitřní směrnice firem a soustava jejich formulářů v písemné a elektronické formě.

Pracovní činnosti žáků ve sledovaných provozech a organizacích odpovídaly požadavkům učebních osnov předmětu praxe. V hotelových a gastronomických zařízeních převažovaly praktické činnosti spojené zejména s prohlubováním a doplňováním základních a speciálních technik obsluhy a služeb, popř. fixování technologických postupů, v menší míře pak v osvojení administrativních a ekonomických činností a organizace práce výrobních středisek. Žáci uměli zadané úlohy a činnosti samostatně řešit, většinou dobře zvládli zvolenou výrobní technologii, dodržovali zásady bezpečné práce a snažili se používat i správnou odbornou terminologii. Ve styku se zákazníky (hosty) mají žáci v řadě případů možnost uplatnit i svoje znalosti jazykové. Hodnocení výsledků jejich práce pověřenými instruktory smluvní organizace i učiteli bylo ve všech případech příznivé.

Ve výuce převažovala samostatná práce žáků, která následovala po úvodní instruktáži, proškolení zásad bezpečnosti práce, seznámení s úkoly, režimem a organizací práce. Při plnění úkolů instruktor či učitel žáka kontroloval, opravoval chyby, upozorňoval na úskalí dílčích činností. Zařazována byla i práce ve dvojicích a skupinách, kdy si žáci sami rozdělovali úkoly, učili se pracovat v týmu, zodpovídat za splnění uložených úkolů.

Diferencovaná výuka ve skupině žáků, kteří plnili úkoly ve školní jídelně, důsledné využívání teoretických znalostí a trpělivý přístup vyučujících pozitivně ovlivnily kvalitu výuky. V jejím průběhu byly žákům zadávány úkoly, související s vyhledáváním a zpracováním informací na Internetu. I když byly psychohygienické podmínky výuky i tempo žáků přizpůsobeny provozu školní kuchyně a jídelny, žáci zvládali větší nápory strážníků dobře, vyučující dbali na střídání činností a dodržování přestávek.

Žáci měli možnost reálně sledovat chod firem a provozů z hlediska činností odpovídajících jejich studijnímu oboru. Atmosféra prostředí, vybavenost prostor i reálné plnění úkolů, zvláště ve firmě zabývající se přípravou a realizací veletrhů a výstav, bylo silným motivačním prvkem. Žáci byli pro práci zaujati, snažili se ji konat co nejlépe a byli utvrzováni v nezbytnosti teoretických poznatků získávaných v ostatních předmětech.

V průběhu výuky ve školní jídelně věnovali učitelé pozornost rozvíjení komunikativních dovedností žáků, kladli důraz na kultivované vystupování. Na osobnostní rozvoj žáků konajících praxi ve školní jídelně pozitivně působila i komunikace a vzájemná interakce se žáky základní školy. Ti byli ve svých projevech citlivě usměřováni praxi konajícími žáky. Méně byli vedeni k rozvoji komunikativních dovedností v ostatních sledovaných provozech. Výuka probíhala v klidném a partnerském ovzduší. Instruktoři i další pracovníci firem se k žákům chovali vstřícně a korektně, snažili se jim předat maximum informací nutných pro danou práci. Žáci o zadaných úkolech diskutovali, přicházeli s alternativním řešením a aktivně úkoly plnili.

Žáci byli průběžně svými učiteli i instruktory kontrolováni, výsledky jejich práce byly oceňovány pochvalou, při neúspěších byli povzbuzováni. Hodnocení žáků bylo prováděno konkrétně ve vztahu k žákovi i úkolu, k sebehodnocení byli vedeni při práci ve školní jídelně.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětu praxe byly celkově hodnoceny jako velmi dobré.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Systém zjišťování výsledků vzdělávání a výchovy je ucelený a propracovaný. Již před nástupem žáků do 1. ročníku jsou testováni ze znalostí cizích jazyků. Srovnávací testy v jednotlivých ročnících jsou realizovány ve většině předmětů. Přínosné je pravidelné zjišťování teoretických znalostí žáků v závěru 2. ročníku a jejich praktických dovedností v rámci *Přehlídkového dne* v ročníku třetím. Škola se zapojuje do testování v rámci projektu *Nová maturita*, využívá celostátních standardizovaných komerčních testů.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy byly celkově, vzhledem ke schváleným učebním dokumentům a profilu absolventa, dobré.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

- Údaje uvedené v *Rozhodnutí MŠMT, kterým se mění zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení č. j. 29 591/98-21 ze dne 29. října 1998 s účinností od 1. září 1998* jsou v souladu s údaji ve *Společenské smlouvě o založení společnosti s ručením omezeným Obchodní a hotelová škola s. r. o. ze dne 4. října 2001* a ve *Výpisu z obchodního rejstříku* vedeného Krajským soudem v Brně oddíl C, vložka 25683 - den zápisu 1. ledna 1997.
- Při Obchodní a hotelové škole s. r. o. působí Centrum celoživotního vzdělávání Agora s cílem zajistit další vzdělávání jednak pro absolventy oborů obchodu, gastronomie a cestovního ruchu a pro pedagogy těchto oborů.
- Škola je členem Obchodní a hospodářské komory Brno, dlouhodobě spolupracuje s odbornou praxí, což významnou měrou přispívá při zajištění odborné praxe žáků.
- Škola je zapojena do vzdělávacích programů Leonardo a Sokrates – uskutečňuje se třítydenní odborná stáž žáků OHŠ v partnerských školách ve Francii, Itálii a Rakousku, V rámci spolupráce se zahraničními partnery vypracovala Obchodní a hotelová škola *Projekt vzájemné spolupráce OHŠ s partnerskými školami a organizacemi v zahraničí*.
- Žáci se účastní olympiád a dalších odborných soutěží, kde mají možnost konfrontovat své dovednosti se žáky ostatních škol stejného typu.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. *Rozhodnutí MŠMT o změně zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení č. j. 29 591/98-21 ze dne 29. října 1998 s účinností od 1. září 1998*
2. *Výpis z obchodního rejstříku vedeného Krajským soudem v Brně oddíl C, vložka 25683 - den zápisu 1. ledna 1997.*
3. *Společenská smlouva o založení společnosti s ručením omezeným Obchodní a hotelová škola s. r. o. ze dne 4. října 2001*
4. Personální dokumentace 25 pedagogických pracovníků působících ve škole v době inspekce – doklady o dosaženém vzdělání
5. *Rozpracovaný učební plán pro třídy H 1 A, B, C čtyřletého oboru 65-42-M/004 Hotelnictví a turismus, zpracovaný podle učebních dokumentů č. j. 17 130/01-23 schváleno ředitelkou školy k 1. 9. 2003*
6. *Rozpracovaný učební plán pro třídy H 2 A, B, C čtyřletého oboru 65-42-M/004 Hotelnictví a turismus, zpracovaný podle učebních dokumentů č. j. 17 130/01-23 schváleno ředitelkou školy k 1. 9. 2003*
7. *Rozpracovaný učební plán pro třídy H 3 A, B, C, D, E čtyřletého oboru 65-42-M/004 Hotelnictví a turismus, zpracovaný podle učebních dokumentů č. j. 17 130/01-23 schváleno ředitelkou školy k 1. 9. 2003*
8. *Rozpracovaný učební plán pro třídy H 4 A, B, C, D čtyřletého oboru 65-42-M/004 Hotelnictví a turismus, zpracovaný podle učebních dokumentů č. j. 24 833/95-23 schváleno ředitelkou školy k 1. 9. 2003*
9. *Školní řád - Obchodní a hotelová škola, Brno, Bosonožská 9, 625 00 Brno s platností od 14. dubna 2003*

10. *Organizační řád - Obchodní a hotelová škola s. r. o., Bosonožská 9, 625 00 Brno, ze dne 19. 12. 2002 se stanovením poradních a metodických orgánů a kompetencí vedoucích pracovníků*
11. *Pracovní řád Obchodní a hotelové školy s. r. o. ze dne 30. června 2001*
12. *Pracovní náplň učitele a třídního učitele (součást organizačního řádu)*
13. *Kritéria pro přiznání osobních příplatků (bez uvedení data)*
14. *Výkaz Škol (MŠMT) V 7-01 o gymnáziu-střední odborné škole-konzervatoři podle stavu k 30. září 2003*
15. *Příloha k výkazu o gymnáziu-střední odborné škole-konzervatoři podle stavu k 30. září 2003*
16. *Učební dokumenty studijního oboru 65-42-M/004 (63-71-6) Hotelnictví a turismus č. j. 17 130/01-23, schválené MŠMT dne 7. května 2001 s platností od 1. září 2001*
17. *Učební plán pro studijní obor 63-71-6 Hotelnictví a turismus č. j. 24 833/95-23 ze dne 28. listopadu 1995*
18. *Učební osnovy hospitovaných předmětů český jazyk a literatura, německý jazyk, občanská nauka, matematika, matematická cvičení, práce s počítačem, ekonomika, účetnictví, technologie přípravy pokrmů, technika obsluhy a služeb, hotelový provoz, zeměpis cestovního ruchu, praxe*
19. *Časové rozpisy učiva hospitovaných předmětů (tematické plány) pro jednotlivé ročníky ve školním roce 2003/2004*
20. *Rozvrh hodin a délky přestávek ve školním roce 2003/2004*
21. *Třídní knihy všech tříd ve školním roce 2003/2004*
22. *Třídní výkazy všech tříd ve školním roce 2003/2004*
23. *Osobní dokumentace žáků-evidence žáků školy ve školním roce 2003/2004*
24. *Protokoly o komisionálních zkouškách (opravných a rozdílových) ve školním roce 2002/2003 a 2003/2004*
25. *Protokoly o ukončování studia třídy 4. A, 4. B, 4. C ve školním roce 2002/2003*
26. *Protokol o přijímacím řízení pro školní rok 2003/2004*
27. *Zápisy z jednání pedagogické rady ve školním roce 2003/2004*
28. *Zápisy z provozních porad ve školním roce 2003/2004*
29. *Zápisy z jednání předmětových komisí ve školním roce 2003/2004*
30. *Protokoly a záznamy o kontrolách v teoretické a praktické výuce ve školním roce 2003/2004*
31. *Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2002/2003*
32. *Přehled praxe žáků podle ročníků a tříd pro školní rok 2003/2004*
33. *Plán odborných týdenních praxí podle ročníků a tříd na 1. a 2. pololetí školního roku 2003/2004*
34. *Seznam organizací, ve kterých žáci OHŠ vykonávají praxi ve školním roce 2003/2004*
35. *Dohody o zabezpečení praxe v organizacích na smluvních pracovištích ve školním roce 2003/2004*
36. *Učební praxe 4. ročníků – přehled pro školní rok 2003/2004*
37. *Plán odborných týdenních praxí – 1. a 2. pololetí školního roku 2003/2004*
38. *Tematický plán pro předmět praxe v rozsahu 2 týdnů pro třídy H 1 A, H 1 B, H 1 C ve školním roce 2003/2004*

39. *Tematický plán pro vyučovací předmět odborná praxe v rozsahu 2 týdnů pro třídy H 2 A, H 2 B, H 2 C ve školním roce 2003/2004*
40. *Tematický plán pro vyučovací předmět odborná praxe v rozsahu 2 týdnů pro třídy H 3 A, H 3 B, H 3 C, H 3 D, H 3 E ve školním roce 2003/2004*
41. *Tematický plán pro vyučovací předmět odborná praxe v rozsahu 2 týdnů pro třídy H 4 A, H 4 B, H 4 C, H 4 D ve školním roce 2003/2004*
42. *Jmenný přehled žáků vykonávajících odbornou praxi v období od 5. – 9. 1. 2004 a 12. – 16. 1. 2004 s uvedením pracoviště a pracovní doby*
43. *Rámcový plán práce školy na léta 2002-2005*
44. *Plán činnosti školy pro školní rok 2003/2004, koncepce školy, měsíční plány*
45. *Plán odborných exkurzí ve školním roce 2003/2004*
46. *Plán soutěží ve školním roce 2003/2004*
47. *Plán uvádějícího učitele ve školním roce 2003/2004*
48. *Plán kontrolní a hospitační činnosti pro školní rok 2003/2004*
49. *Směrnice upravující vnitřní kontrolní systém v Obchodní a hotelové škole ze dne 29. června 2003*
50. *Hospitační záznamy – školní rok 2003/2004*
51. *Plán vzdělávání pedagogických pracovníků na školní rok 2003/2004*
52. *Plán vzdělávání pedagogických pracovníků na období 2004-2007*
53. *Realizace vzdělávání pedagogických pracovníků na školní rok 2003/2004*
54. *Plány a zápisy z jednání předmětových komisí ve školním roce 2003/2004*
55. *Plán výchovného poradenství pro školní rok 2003/2004*
56. *Přehled žáků se specifickými poruchami učení ve školním roce 2003/2004*
57. *Minimální preventivní program ve školním roce 2003/2004*
58. *Ukázky z projektů EU*
59. *Seminární práce žáků 4. ročníků z odborné praxe ve školním roce 2002/2003*
60. *Žákovské projekty žáků třetích ročníků v rámci realizace a hodnocení odborné praxe ve školním roce ve školním roce 2002/2003*
61. *Hodnocení učební praxe žáků 4. ročníků za 1. pololetí školního roku 2003/2004 ze smluvních pracovišť*
62. *Deníčky žáků druhých, třetích a čtvrtých ročníků o průběhu praxe ve školním roce 2003/2004*
63. *Dohoda mezi ředitelkou školy a výchovnou poradkyní ze dne 21. srpna 2003 o zahájení kvalifikačního studia do roku 2005*
64. *Protokol o kontrole nástupu a oblečení žáků 1. ročníku na týdenní praxi, ze dne 4. června 2003, 6. června 2003*
65. *Potvrzení o průběhu praxe studentů III. ročníku na smluvních pracovištích ve školním roce 2003/2004*
66. *Pokyny k učební a odborné týdenní praxi ve školním roce 2003/2004*
67. *Organizační zabezpečení kurzu „Barman“ – 2. část, rozdělení do skupin; leden 2004*
68. *Hodnocení výsledků z účasti žáků školy v soutěžích „Frie styl, Mladý sommelier 2003*

ZÁVĚR

Personální podmínky pro naplňování výchovně-vzdělávacích cílů školy jsou celkově velmi dobré. Skutečnost, že šest hospitovaných učitelů nesplňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti, se výrazněji v kvalitě výuky neprojevila. Pracovníci jsou ochotni se dále vzdělávat po stránce odborné i metodické. Účelné delegování kompetencí a pravomocí mezi vedoucí pracovníky jednotlivých a jasná pravidla provozu školy stanovená ve vnitřních normách umožňují její bezproblémový chod. Hospitační činnost je četná, avšak přijatá opatření jsou méně účinná vzhledem ke kvalitě výuky v některých předmětech.

Prostředí a prostory, v nichž probíhá výuka, vybavení pomůckami a didaktickou technikou a jejich účelné využívání vytvářejí celkově velmi dobré materiálně-technické podmínky vzhledem ke schváleným učebním dokumentům.

Průběh a výsledky vzdělávání byly celkově, vzhledem ke schváleným učebním dokumentům a profilu absolventa, dobré. Převažovala frontální výuka, jen v menší míře se dařilo zapojovat žáky do vyvozování nových poznatků. Tvořivá práce žáků byla podporována při praktických činnostech v laboratorních cvičeních a v předmětu praxe.

Nestresující pracovní atmosféra se vyznačovala vzájemným respektem mezi učiteli a žáky. Prostor pro vyjádření vlastního názoru a diskusi byl vytvářen, ne všichni žáci jej dovedli využít. Hodnocení a klasifikace žáků nebyly v převážné většině předmětů využívány jako motivující prvek.

Výrok pro poskytnutí zvýšené dotace soukromým školám:

Pro účely poskytování dotací ve smyslu § 5 odst. 3 písm. c) zákona č. 306/1999 Sb., o poskytování dotací soukromým školám, předškolním zařízením a školským zařízením, ve znění pozdějších předpisů, má škola hodnocení České školní inspekce průměrné nebo lepší.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Složení týmu	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	RNDr. Marie Machálková	M. Machálková v .r.
Členové týmu	Ing. Lubomír Hložek	L. Hložek v .r.
	Mgr. Pavel Klár	P. Klár v .r.
	RNDr. Karel Pígl	K. Pígl v. r.
	Mgr. Vladimíra Rybářová	V. Rybářová v. r.

V Brně dne 30. ledna 2004

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 6. února 2004

Razítko

Ředitelka školy, nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení

Podpis

PhDr. Ludmila Bartoňová – ředitelka školy

PhDr. L. Bartoňová v .r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Křížová 22, 603 00 Brno. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Hodnotící stupnice:

Stupeň
Vynikající
Velmi dobrý
Dobrý
Vyhovující
Nevyhovující

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad – odbor školství	2004-02-04	12-1040/04/29-952
Zřizovatel: JUDr. Fišerová	2004-02-04	12-1040/04/29-952
Ředitelka školy		Předáno osobně

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.